

Et andet spørgsmål er, om mere tilfældighedsprægede budgetforbedringer bør føre til, at det pålægges skyldneren at betale et yderligere beløb til kreditorerne. Der kan f.eks. være tale om en friværdi opstået i et formueaktiv eller en gevinst forbundet med et sådan aktiv, som ikke er knyttet til skyldnerens eventuelle erhvervsvirksomhed. Der kan endvidere i afdragsperioden tilfalde skyldneren arv, lotterigevinster eller lignende, som skyldneren ikke på gældssaneringsstidspunktet havde nogen nær udsigt til at modtage.

Det er Konkursrådets opfattelse, at der på dette punkt bør være parallelitet mellem reglerne om gældssanering i og uden for konkurs. Ved gældssanering uden for konkurs vil sådanne tilfældighedsprægede »efterehvervelser« som altovervejende hovedregel ikke have nogen indflydelse på en meddelt gældssanering, og dette taler sammen med de begrænsede muligheder for i praksis at kontrollere skyldnerens erhvervelse af sådanne beløb, for, at sådanne mere tilfældighedsprægede budgetforbedringer ikke bør føre til, at skyldneren skal betale yderligere til sine kreditorer. Muligheden for en efterfølgende forhøjelse af dividenden bør således begrænses til tilfælde, hvor den væsentlige budgetforbedring kan tilskrives skyldnerens, dennes ægtefælles eller samlevers indtægt som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende.

Af hensyn til en ensartet praksis bør det efter Konkursrådets opfattelse fastsættes til et absolut beløb, hvornår der foreligger en væsentlig budgetforbedring, som vil kunne føre til en ændring af betalingsbestemmelserne, og som skyldneren har pligt til at give sine kreditorer meddelelse om. Det er rådets opfattelse, at budgetforbedringer, som medfører, at skyldnerens betalingsevne øges med mindst 1.000 kr. om måneden, bør betragtes som en væsentlig budgetforbedring, mens budgetforbedring på mindre end 1.000 kr. om måneden ikke bør indebære yderligere betaling til kreditorerne, eller at skyldneren skal oplyse kreditorerne og skifteretten om ændringen.

For den selvstændige erhvervsdrivende kan der opstå den særlige problemstilling, at skyldneren i afdragsperioden i stedet for lønudbetaling foretager en »opsparing« i sin, ægtefælles eller samlevers (nye) virksomhed, således at en egentlig indtægtsfremgang ikke giver sig udtryk i en højere løn til skyldneren, men derimod i en konsolidering af erhvervsvirksomheden.

Skabes der ikke mulighed for, at kreditorerne i sådanne tilfælde kan begære dividenden forhøjet, vil det efter Konkursrådets opfattelse i vidt omfang være muligt for skyldneren at indrette sine forhold herpå, dvs. at skyldneren ved at undlade at modtage lønudbetaling

kan skjule en væsentlig budgetforbedring for kreditorerne. Skyldneren vil i denne situation således selv have rådighed over, om sagen skal kunne genoptages.

Uanset at skifteretten i en sådan situation kan være stillet over for et vanskeligt skøn, er det rådets opfattelse, at der bør være adgang til at ændre og eventuelt ophæve gældssaneringskendelsen, hvis en nærmere gennemgang af den nye virksomheds regnskaber mv. efter gældssaneringskendelsen viser, at skyldnerens lønudbetalinger står i misforhold til virksomhedens overskud. Dette bør efter rådets opfattelse gælde både i tilfælde, hvor virksomheden ejes af skyldneren, og hvor det er skyldnerens ægtefælle eller samlever, som ejer virksomheden.

Har skyldneren stiftet et nyt selskab, vil det derfor kunne være relevant for skifteretten og kreditorerne at modtage virksomhedens regnskab mv. til gennemsyn. Disse økonomiske forhold vil også kunne omfatte regnskaber fra en virksomhed, som indirekte er ejet af skyldneren, og hvor den pågældende er ansat.

Det er rådets opfattelse, at skyldnerens indtægt i sådanne tilfælde må fastsættes ud fra, hvad den pågældendes arbejdsfunktion i almindelighed aflønnes med i den pågældende branche. I disse – formentlig ganske få – tilfælde kan der derfor efter omstændighederne blive tale om at »udlodde« en større del af virksomhedens overskud til kreditorerne eller alternativt at ophæve kendelsen om gældssanering.

Konkursrådet finder derimod ikke behov for herudover at kunne inddrage dele af overskuddet fra en virksomhed, der er direkte eller indirekte er ejet af skyldneren, i gældssaneringssagen. Efter rådets opfattelse vil det således alene i uhyre sjældne tilfælde forekomme, at en skyldner i afdragsperioden efter et tidligere virksomhedskollaps formår at stifte en ny virksomhed, der skaber et så stort overskud, at der vil være anledning til at pålægge skyldneren at foretage en yderligere udlodning, end den løn den pågældende arbejdsfunktion aflønnes med i den pågældende branche. Det bemærkes i den forbindelse, at en (nystartet) virksomhed bør have adgang til at foretage en vis konsolidering.

Der henvises til betænkningen side 396 ff.

4.10.3.2.4. Fastlæggelsen af skyldnerens budget i øvrigt

Konkursrådet finder, at skyldnerens budget og betalingsevne i øvrigt bør fastlægges i overensstemmelse med de almindelige nye regler herom, jf. pkt. 4.3.2 ovenfor. Den bekendtgørelse om gældssanering, der er omtalt i pkt. 4.3.2, bør efter rådets opfattelse såle-